USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **O. U.**, zastoupené Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Praha 7, Ovenecká 78/33, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2017, č. j. 2 Az 73/2016-50,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. et Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., **se určuje** odměna za zastupování žalobkyně ve výši 4.114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 11. 2016, č. j. OAM-932/ZA-ZA12-ZA15-2016, postupem podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu"), zastavil řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, neboť tuto žádost shledal nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) citovaného zákona. Zároveň rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti dle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států [dále též jen „Nařízení"] je Polská republika. Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou, kterou Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 10. 2017, č. j. 2 Az 73/2016-50, zamítl.

[2] V napadeném rozsudku městský soud konstatoval, že s žalobkyní byl proveden řádný pohovor k její žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dostalo se jí též řádného poučení. Výtku o absenci doručení *„zprávy"* o zahájení řízení shledal neopodstatněnou s tím, že je to právě žalobkyně, která řízení o udělení mezinárodní ochrany zahájí tím, že podá žádost, jíž je správní orgán povinen se zabývat. K námitce týkající se (ne)užití čl. 17

Nařízení městský soud nejdříve podotkl, že jde toliko o oprávnění členského státu; je jen na jeho uvážení, zda převezme posouzení a vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu. K otázce, zda je správní orgán povinen odůvodnit, proč nepřistoupil k aplikaci uvedeného diskrečního oprávnění, městský soud odkázal především na závěry rozsudku zdejšího soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, z nichž vyvodil povinnost správního orgánu odůvodnit své závěry o neužití čl. 17 zmiňovaného nařízení pouze tehdy, jestliže projednávaný případ vykazuje *okolnosti hodné zvláštního zřetele*. Půjde o případy, kdy by neposouzení možných důsledků postoupení žádosti státu příslušnému k řízení mohlo vést k nenaplnění smyslu předmětného nařízení, tj. k nezajištění účinné mezinárodní ochrany. Městský soud však dovodil, že takové okolnosti nebyly v případě žalobkyně dány, tudíž nelze žalovanému klást k tíži, že se s nimi výslovně nevypořádal; skutečnost, že na území České republiky žije otec žalobkyně, jehož naposledy navštívila v roce 2010, městský soud za okolnost hodnou zvláštního zřetele nepovažoval. K později tvrzené existenci společné domácnosti s přítelem soud nepřihlédl s odůvodněním, že žalobkyně vztah budovala v době, kdy její pobytový status byl nejistý, s vědomím rizika povinnosti území České republiky opustit (finanční podporu lze přitom realizovat i na území jiného státu).

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatelka v kasační stížnosti zejména setrvává na názoru, že její žádost o udělení mezinárodní ochrany měla být posouzena Českou republikou, a zároveň namítá podstatná procesní pochybení žalovaného. Předně tvrdí, že nebyla vůbec vyrozuměna o zahájení řízení ve věci mezinárodní ochrany podle § 47 odst. 1 správního řádu, že jí nebyly písemně poskytnuty informace ve smyslu s čl. 4 odst. 1 Nařízení, že s ní nebyl proveden osobní pohovor za účelem usnadnění určování příslušného členského státu (čl. 5 Nařízení) a že jí (případně jejímu právnímu rádci) ani nebylo poskytnuto písemné shrnutí relevantních informací ve smyslu čl. 5 odst. 6 Nařízení. Dle názoru stěžovatelky městský soud zcela nesprávně posoudil výtku o absenci doručení „*zprávy*“ o zahájení řízení; odůvodněním, že je to právě stěžovatelka, která řízení o přiznání mezinárodní ochrany zahájí, po ní v podstatě vyžadoval právní vědomost o tom, že podáním žádosti o mezinárodní ochranu se automaticky zahajuje řízení. Dle stěžovatelky neobstojí ani tvrzení městského soudu o provedení pohovoru, neboť povinností správního orgánu je provést specifický pohovor za účelem usnadnění určení příslušného členského státu; to však učiněno nebylo a nebyla ani nijak zdůvodněna možnost od takového pohovoru upustit. Dle stěžovatelky měl zároveň správní orgán postupovat dle čl. 17 Nařízení s ohledem na její soukromé a rodinné vazby na území České republiky (žije zde její otec, sdílela zde společnou domácnost se svým přítelem); správní orgán však tyto skutečnosti v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil. Městský soud poté konstatoval, že z absence vyjádření správního orgánu k možné aplikaci čl. 17 Nařízení nelze dovozovat nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť v případě stěžovatelky nebyly dány důvody hodné zvláštního zřetele. Stěžovatelka však odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 16/2017-61, v němž bylo judikováno, že rodinná situace žadatele okolností hodnou zvláštního zřetele být může. Z uvedeného důvodu proto absence úvahy žalovaného o (ne)využití čl. 17 Nařízení způsobila nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí.

Přijatelnost kasační stížnosti dovozuje stěžovatelka ze skutečnosti, že doposud nebyla jasně řešena otázka, zda je správní orgán povinen zabývat se možností aplikace čl. 17 Nařízení (EU) č. 604/2013 v případě, že se na území České republiky nachází rodina žadatele, respektive tato otázka je řešena rozdílně.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah správního spisu (zejména na protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany), napadeného rozhodnutí a svého vyjádření k žalobě. Připomněl, že na aplikaci čl. 17 Nařízení není nárok - jde o tzv. „doložku svrchovanosti členského státu". S ohledem na názor vyslovený v rozsudku tohoto soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 16/2017-61, nebylo ve věci stěžovatelky jeho povinností vyložit, proč v jejím případě nepřistoupil k využití diskrečního oprávnění dle čl. 17 předmětného nařízení (neexistence *případu hodného zvláštního zřetele*). Tvrzení o společné domácnosti stěžovatelky s přítelem bylo poprvé uplatněno až v žalobě, tudíž takovou skutečnost nemohl dříve zohlednit.

[6] Nejvyšší správní soud se musel nejdříve vypořádat s otázkou přípustnosti předmětné kasační stížnosti. Především je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (zde městského) soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tedy musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73; všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Jinými slovy, *„[u]vedení konkrétních stížních námitek (...) nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem."* (rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ní nahlížet jako na nepřípustnou, neboť se míjí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.). V intencích uvedeného nezbývá než konstatovat, že kasační námitka namítající porušení čl. 4 Nařízení žalovaným není přípustná, neboť jde o pouhou reprodukci stejné žalobní námitky bez toho, že by stěžovatelka jakkoli polemizovala s právními závěry městského soudu, které k této námitce vyslovil. Ve zbytku je kasační stížnost přípustná.

[7] Nejvyšší správní soud se dále, ve smyslu § 104a s. ř. s., zabýval otázkou, zda kasační stížnost (v rozsahu, v němž je přípustná) svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] Vymezením institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany se zdejší soud podrobně věnoval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS, či v usnesení ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006-57. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat tehdy, dotýká-li se právních otázek, které dosud nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, případně byly řešeny (ať již na úrovni krajských soudů, či Nejvyšším správním soudem) rozdílně, nebo pokud je třeba učinit judikaturní odklon, tj. ve výjimečných a odůvodněných případech, kdy je nutné změnit výklad určité právní otázky rozhodované dosud správními soudy jednotně. Další typovým příkladem přijatelné kasační stížnosti je situace, kdy soud

shledá v napadeném rozhodnutí krajského soudu zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele, a to za předpokladu, že toto pochybení dosáhne požadovaného minimálního stupně intenzity a že kasační soud shledá jako nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek nad rámec konkrétního případu. O takový případ se bude jednat tehdy, lze-li předpokládat, že pokud by takový deficit nenastal, byl by výrok rozhodnutí jiný (srov. rozsudky ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004-59, či ze dne 21. 2. 2008, č. j. 1 Afs 11/2008-72).

[9] Pokud jde o kasační námitky porušení § 47 odst. 1 správní řádu a čl. 5 odst. 1 Nařízení, lze toliko konstatovat, že zdejší soud v postupu městského soudu neshledal žádné pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatelky, a bylo by tak ve smyslu výše citované judikatury způsobilé založit přijatelnost kasační stížnosti.

[10] Pro posouzení stěžejní otázky, tedy zda správní orgán, který v souladu s Nařízením (EU) č. 604/2013 rozhoduje o určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a konstatuje příslušnost jiného státu, je povinen se v odůvodnění svého rozhodnutí zabývat vždy také tím, proč nevyužil diskrečního oprávnění dle čl. 17 odst. 1 Nařízení, existuje konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. například rozsudky ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 16/2017-61, a ze dne 16. 5. 2017, č. j. 6 Azs 123/2017-33). Z ní se podává, že úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba (*případy hodné zvláštního zřetele*). Nevyjdou-li žádné takové okolnosti najevo, absence zmínky o diskrečním oprávnění nečiní rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Pokud tedy městský soud vyhodnotil, že v případě stěžovatelky nevyplynuly najevo žádné *okolnosti hodné zvláštního zřetele*, a pochybení žalovaného, spočívající v absenci odůvodnění neaplikace čl. 17 odst. 1 citovaného nařízení tak neshledal, postupoval zcela v intencích uvedené judikatury. Dovolává-li se dále stěžovatelka rozsudku zdejšího soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 16/2017-61, dle kterého může být rodinná situace žadatele *okolností hodnou zvláštního zřetele*, pak je třeba poukázat na zásadní odlišnosti jednotlivých případů; v citovaném rozsudku měl žadatel o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky družku a hlavně malé dítě, o něž se staral, kdežto v nyní posuzované věci vyšlo najevo, že stěžovatelka zde má toliko otce, s nímž se pravidelně nestýká. Stěžovatelkou odkazovaný judikát tak na nyní projednávanou věc nedopadá a napadeným rozsudkem tak nebyl založen rozpor s judikaturou kasačního soudu k předmětné otázce. K později uplatněné skutečnosti o společném soužití s přítelem pak přistoupil městský soud rovněž v souladu s judikaturními závěry zdejšího soudu stran budování tvrzeného vztahu v době nejistého pobytového statusu s možným rizikem povinnosti území opustit (srov. například rozsudky ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013-50, ze dne 9. 7. 2015, č. j. 7 Azs 157/2015-46, či ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 Azs 21/2017-31).

[11] Lze tedy uzavřít, že zdejší soud v projednávané věci neidentifikoval žádnou otázku, k níž by považoval za nezbytné se vyjádřit z důvodu nutnosti sjednocování judikatury, případně proto, že by šlo o otázku judikaturou zdejšího soudu dosud (plně) neřešenou.

[12] Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Městský soud ustanovil stěžovatelce k její žádosti zástupce z řad advokátů; náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Výše těchto nákladů v řízení o kasační stížnosti spočívá v odměně advokáta za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) v částce 3.100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě jeho hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky); celkem tedy 3.400 Kč. Takto vypočtená částka byla dále podle § 57 odst. 2 s. ř. s. navýšena o částku odpovídající sazbě daně z přidané hodnoty a celkově tedy činí 4.114 Kč. Přiznaná odměna bude ustanovenému advokátu vyplacena z účtu tohoto soudu ve lhůtě uvedené ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2018

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu